AGDER
fylkeskommune

Vurderinger knyttet til forskrift om bruk av termiske siktemidler for hjortejakt

AGENDA

- **Bakgrunn**
- **Kunnskapsgrunnlaget**
- **Diskusjon**

Bakgrunn

Termisk sikte. Illustrasjonsbilde fabrikant: Hikmicro.

- Uklar rettstiltand om lovligheten ved bruk av termiske siktemidler.
- Ny viltressurslov med viktig avklaring (1.7.2026).
- Termisk og restlysforsterkende siktemidler er forbudt til ordinær jakt. Noen unntak.
- Kommunen kan gjennom forskrift åpne for bruk av termisk på hjort i gitt situasjoner.

Forskrift

- Vilkår for å åpne for termisk:
  - Avverge alvorlig skade på natur- eller samfunnsinteresser som følge av høy bestandstetthet
- Må gjelde hele kommunen
- Gjelder kun på åpent terreng
  - Åker, eng og beitemark
  - Hogstflater og naturlige åpninger
  - Høystammet og glissen skog
- Revurderes etter 5 år.
- Krav om rapportering fra jeger

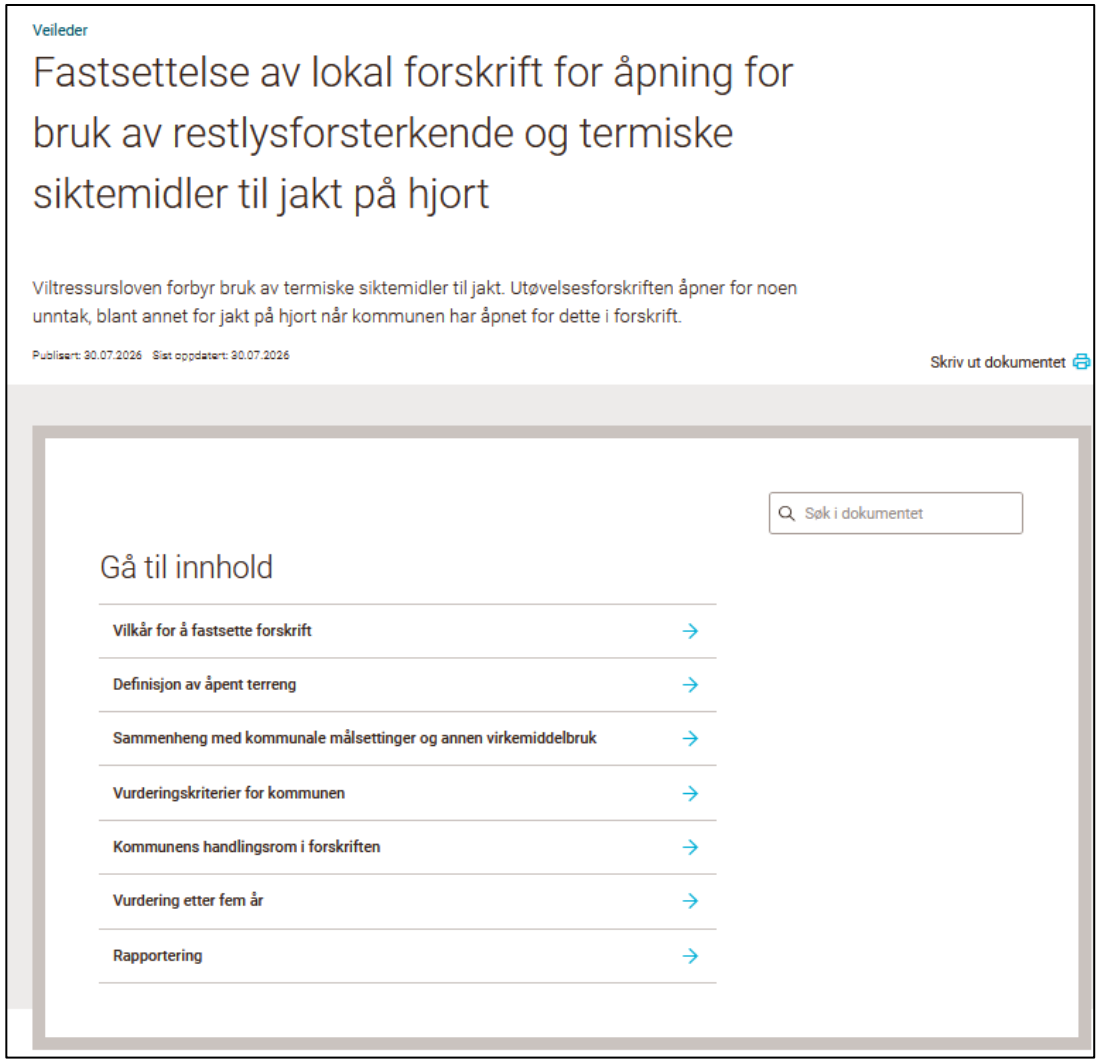

Alvorlig skade på natur- og samfunnsinteresser…

- «Alvorlig skade» = en skadesituasjon som innebærer betydelige skadekonsekvenser
- Beiteskader på skog og innmark
  - (NB! Ikke på rundballer).
- Hjortepåkjørsler
- Dyrehelse (vektnedgang eller sykdom)
- Biologisk mangfold

Bilde 5: *Fersk barkgnagskade fra Stange i Hedmark. Foto: Espen Åsan / Faun*

Sammenheng med kommunale mål

- Kommunen må ha vedtatt mål for hjortebestanden for å kunne åpne for termisk.
- Målene kan ikke legge opp til vekst i hjortebestanden, dersom det skal kunne åpnes for termisk.
- Mål om reduksjon eller å stoppe bestandsvekst kan tale for å åpne for termisk.

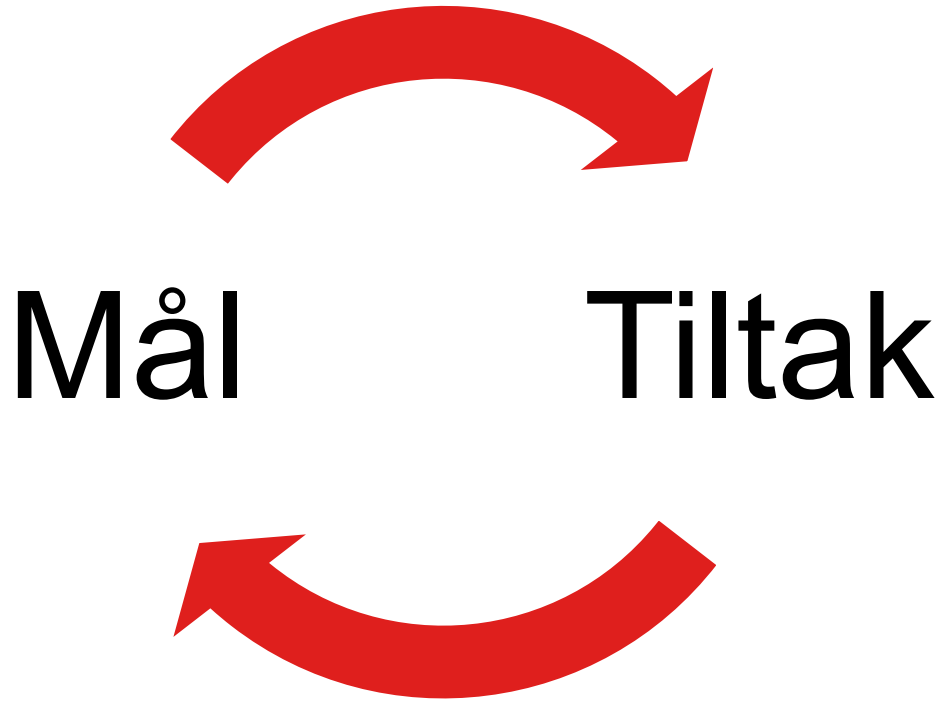

Kunnskapsgrunnlaget

- SSB - fellingstall
- Hjorteviltregisteret (påkjørsler, vekter, skadefelling, felt på innmark osv.)
- Elg og hjort 2026 – Faun-rapport
- Beiteskadekartlegging på skog fra hjort i Agder
- Beiteskadekartlegging på innmark (pågående)
- Spørreundersøkelse om konfliktnivå fra hjort.
- Kommunale mål for hjortebestanden

Høy bestandstetthet av hjort i Agder?

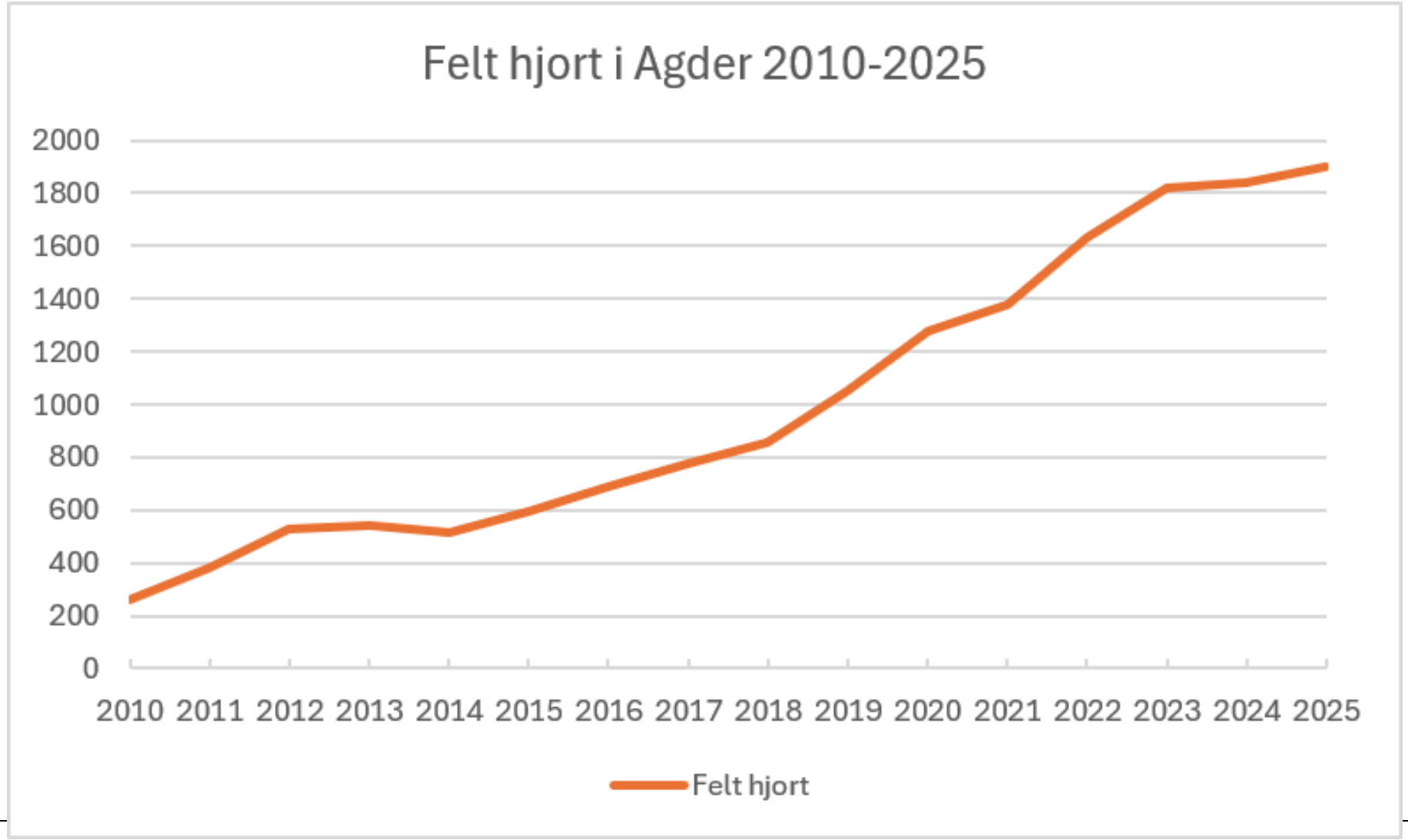

Høy bestandstetthet i Agder?

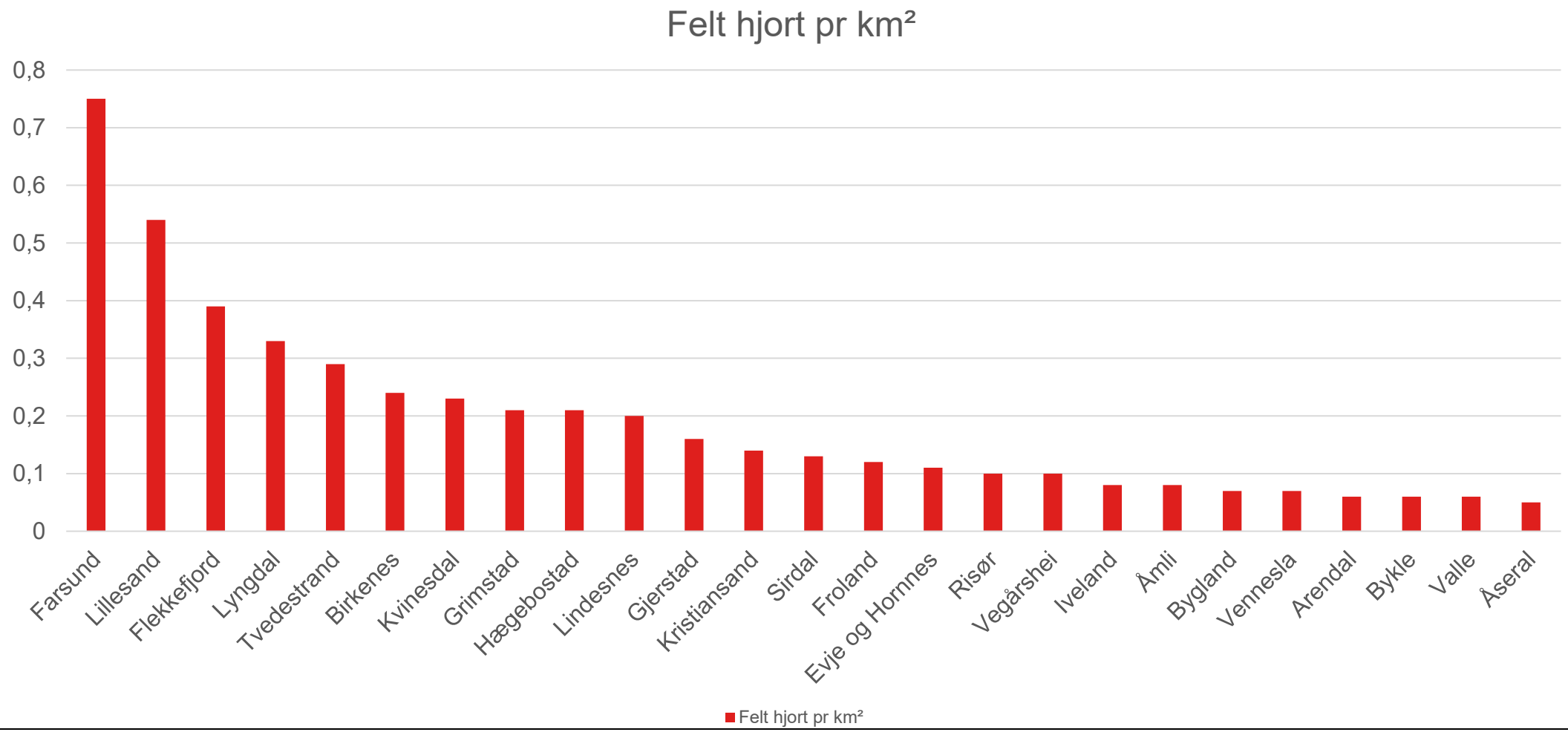

Høy bestandstetthet av hjort i Agder?

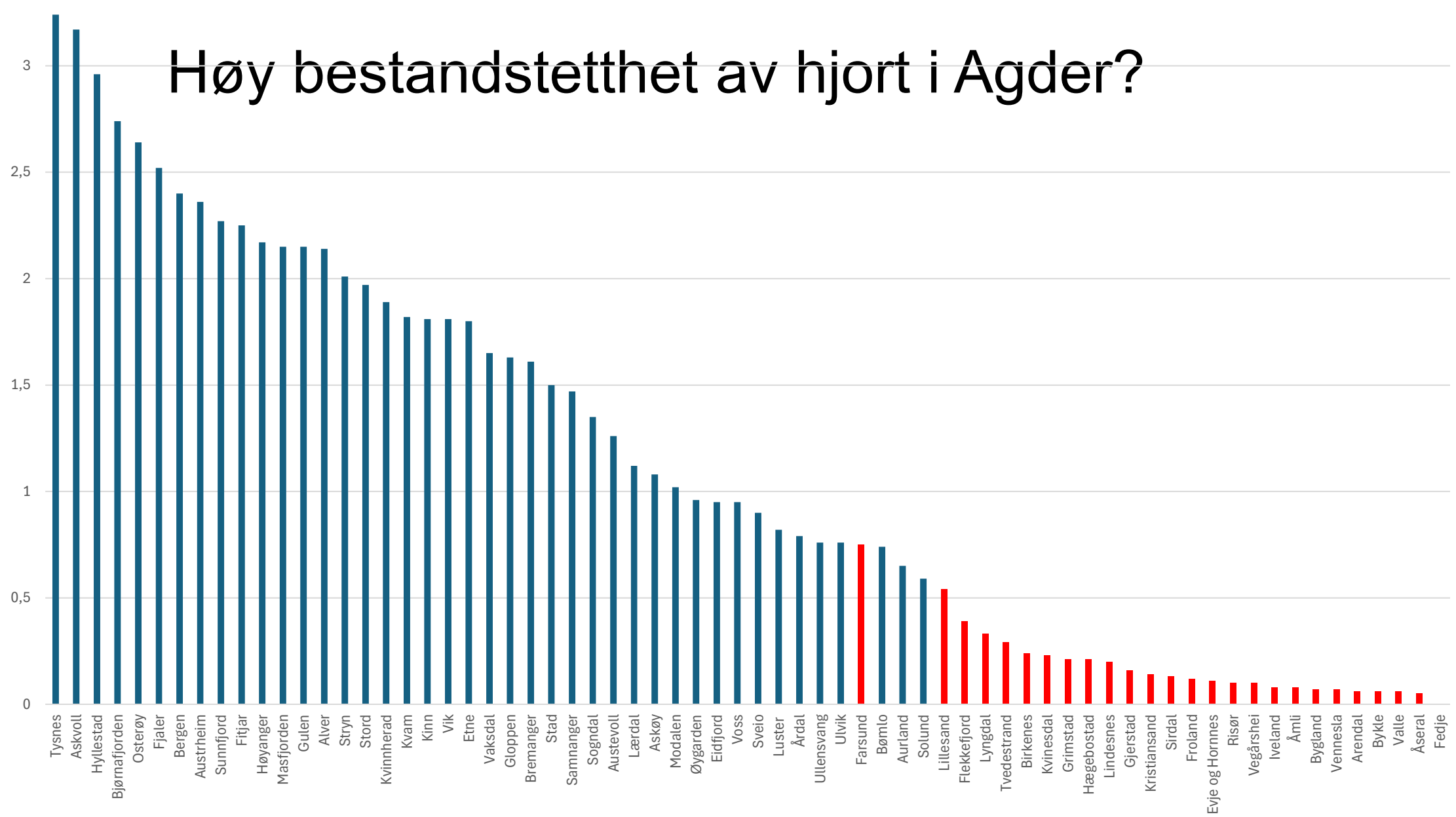

AGDER
fylkeskommune

Bestandskondisjon for hjort

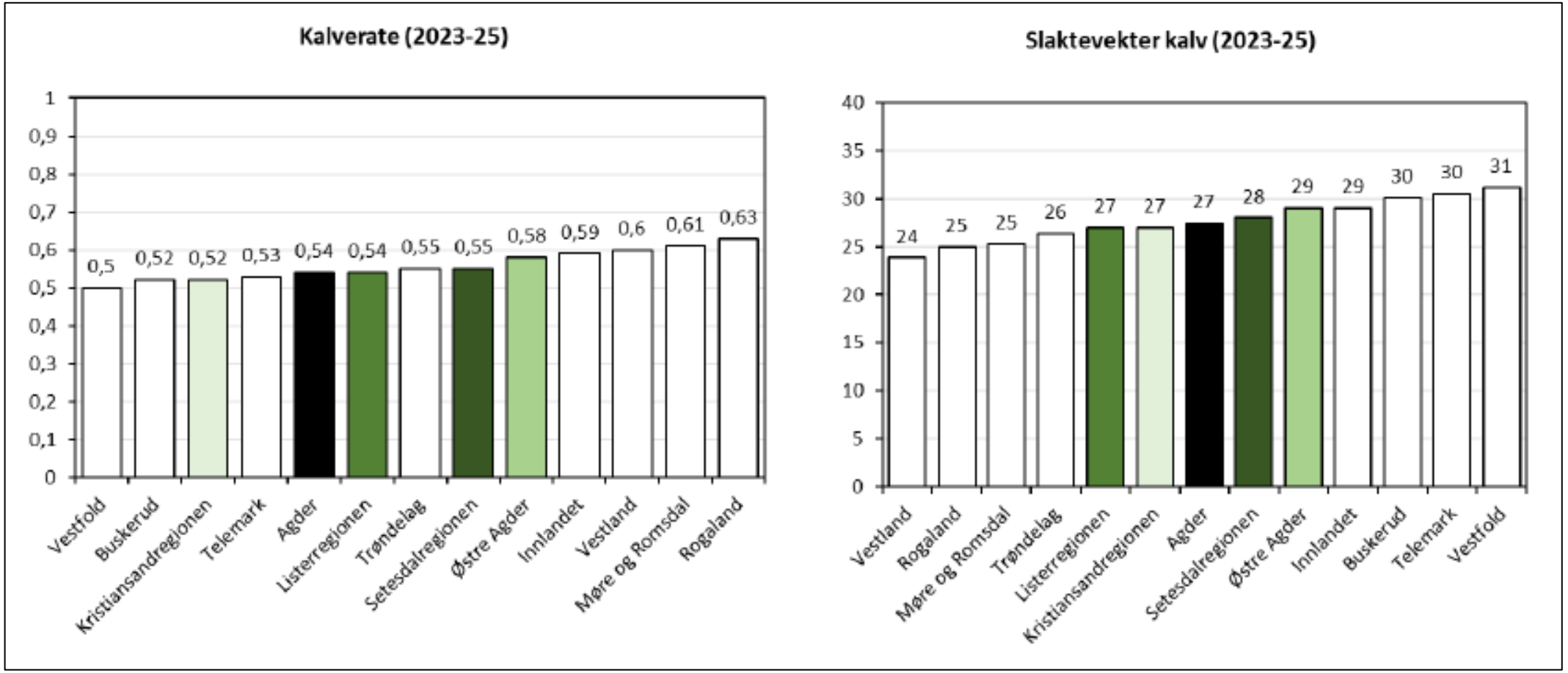

FAUN i Elg og hjort i Agder 2026: *«For Agder generelt ser vi en stabil eller forbedret kondisjon samtidig med en stagnering i bestandsveksten.»*

Beiteskadekartlegging på skog fra hjort i Agder - 2024

- Hogstklasse 3 og 4 hos gran

4.1 Studieområdene .....

1 Farsund.....
2 Tvedestrand .....
3 Lindesnes/Kristiansand .....
4 Birkenes/Kristiansand/Lillesand.....
5 Lindesnes.....
6 Valle.....
7 Kvinesdal/Flekkefjord .....
8 Åmli/Froland.....

- 120 bestand undersøkt
- Tilfeldig utvalg innenfor gitt kriterier.

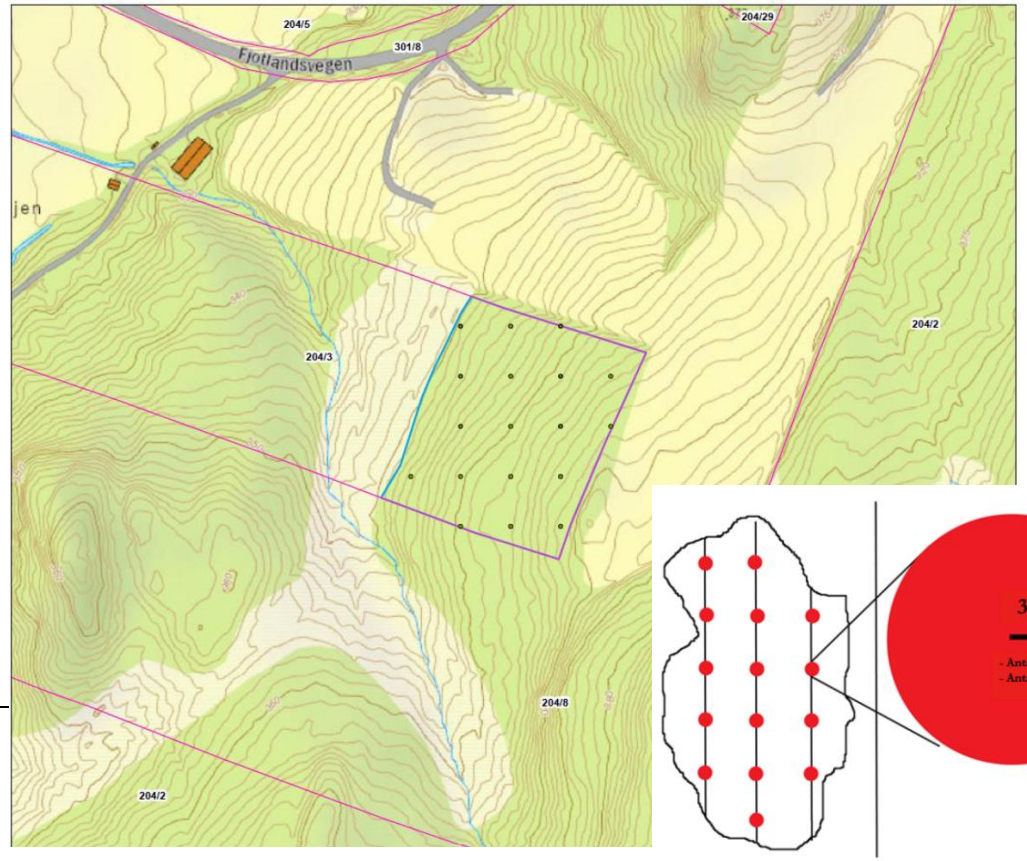

Resultat

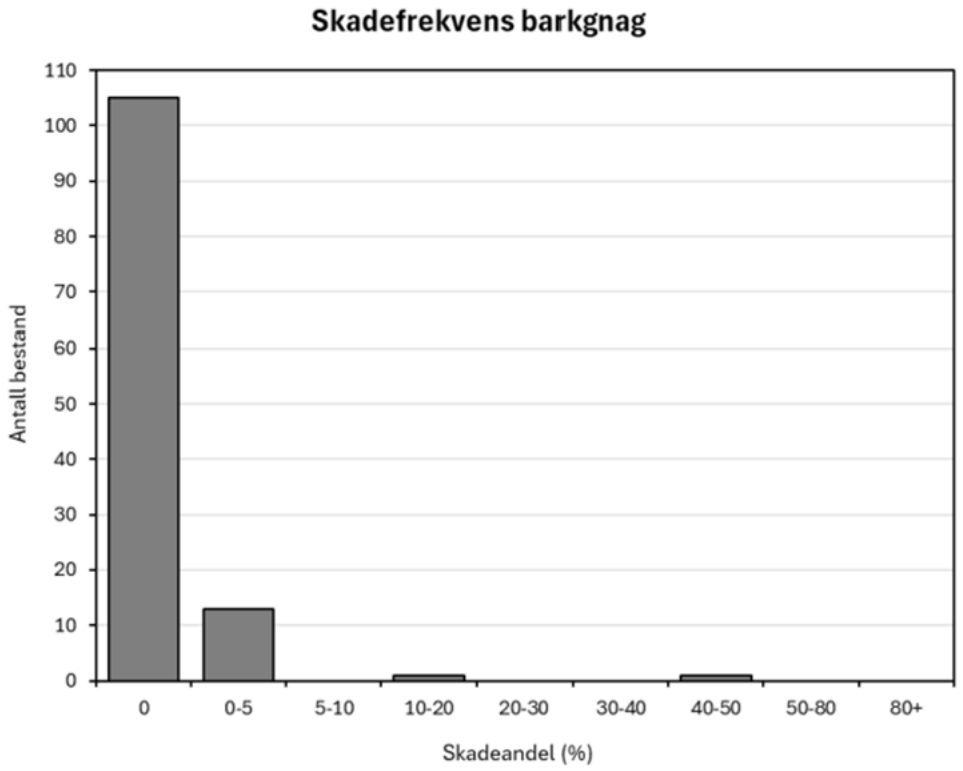

- Barkgnag i 13 % av undersøkte bestand.
- Kun to bestand har skade over 5 %
- Ingen skader i Tvedestrand og Birkenes/Kristiansand/Lillesand.
- Valle – beiteskader i 5 av 15 bestand. Skadeprosent over 10 % i to bestand.
- Øvrige områder. Sporadiske skader med lav skadeprosent (< 5 %)

Tabell 2. Oppsummering av skadeomfang fra 120 undersøkte bestand fordelt på 8 studieområder.

Studieområde	Areal km^2	Antall uskadde bestand	Antall skadde bestand	Maks. skadeprosent per bestand	Skade i snitt(%)	Antall skadde gran per daa	Antall uskadde stammer	Antall skadde stammer	Antall prøvesirkler
Farsund	125	12	3	4,4	0,7	0,6	897	9	190
Tvedestrand	113	15	0	-	-	-	847	0	251
Lindesnes/Kristiansand	78	14	1	1,6	0,1	0,1	895	1	197
Birkenes/Kristisansand/Lillesand	129	15	0	-	-	-	1081	0	252
Lindesnes	108	13	2	2,6	0,3	0,2	767	2	190
Valle	60	10	5	47,4	4,6	3,2	1069	37	238
Kvinesdal/Flekkefjord	133	13	2	2,2	0,2	0,2	1205	3	238
Åmli/Froland	132	13	2	1,9	0,2	0,2	1322	2	239
Sum/snitt		105	15		0,8	0,6	8083	54	1795

Konklusjon

- Til tross for den økende hjortebestanden i fylket, viser resultatene fra kartleggingen at **skadeomfanget på skog er begrenset**. Likevel er det lokale variasjoner.
- Skadeomfanget i prosjektet er på nær samme nivå som for sammenlignbare studieområder fra en tidligere kartlegging av skogskader i 2017-2018 (Roer mfl. 2019).
- «*Det er noe overraskende på oss at skadeomfanget tilsynelatende ikke har økt siden den gang, tatt i betraktning at tettheten av hjort åpenbart har økt i samme periode*»

Beiteskadekartlegging på innmark – Faun/NLR

- Overvåke beiteskader på fulldyrka arealer (eng).
- Inngjerding av arealer.
- Måle kg tørrstoff/daa innenfor og utenfor bur.
- Studieområder
  - Valle
  - Tvedestrand
  - Birkeland
  - Vigmostad

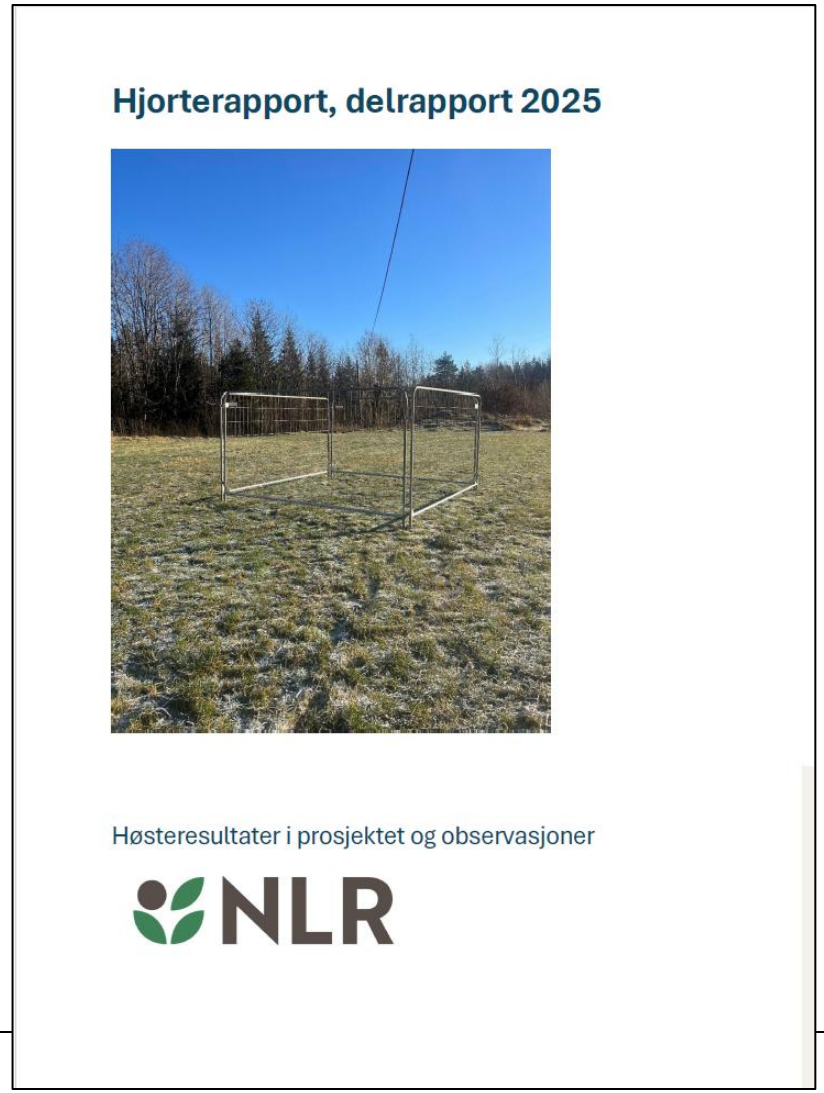

Resultater fra 2025.

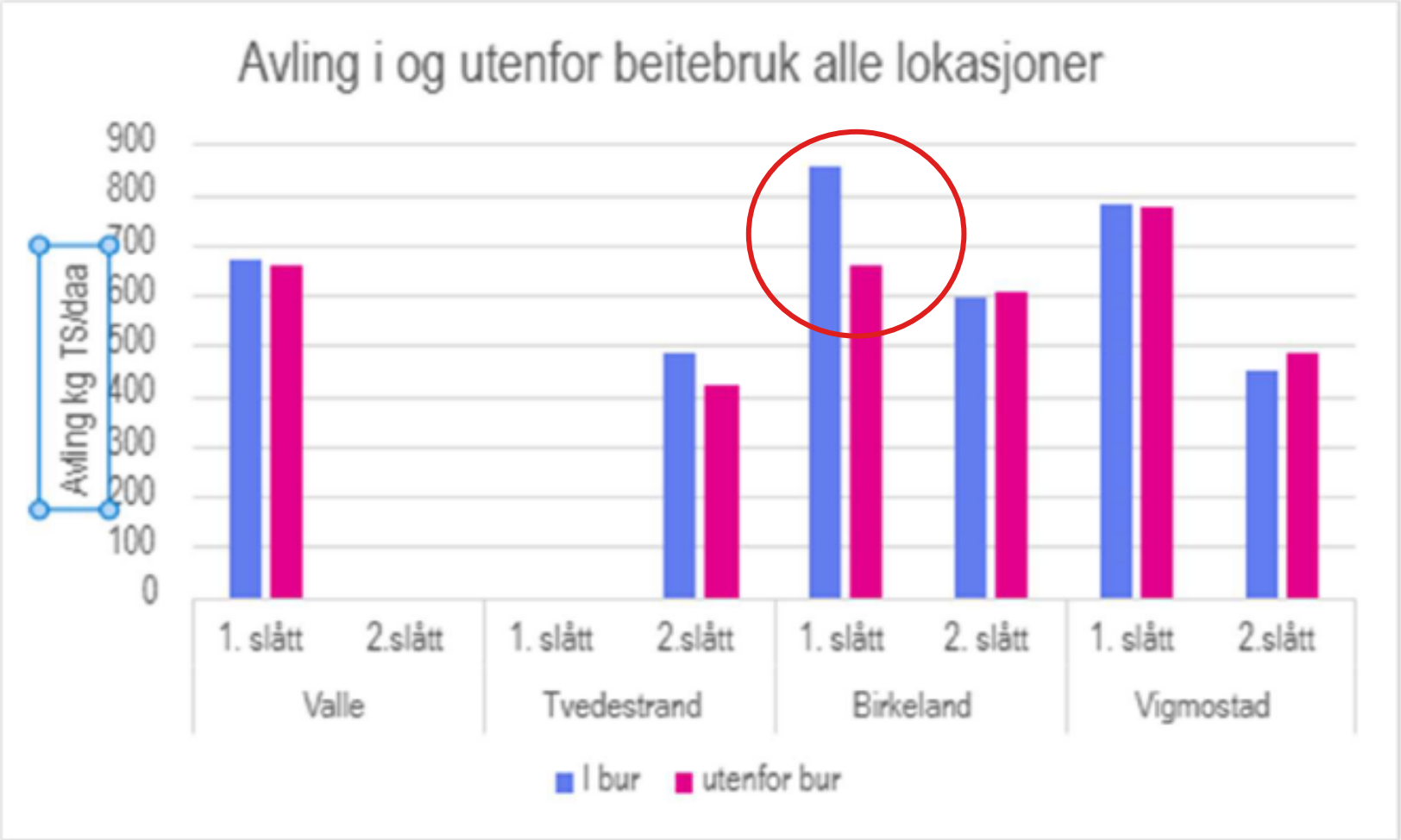

- Lite effekt av beiting på avlinger.
- Unntak: 1. slått i Birkeland (30 % beitetap).
- Lite tallgrunnlag.
- Usikre tall.
- Vanskelige å si noe entydig.

Beiteskader for hjort i Agder – spørreundersøkelse 2023

- Digital spørreundersøkelse. 572 svar
- Fra 4 svar i Bykle til 69 svar i Lindesnes.
- 64 % av respondenter var grunneier og jeger.
- 29 % var kun grunneier.
- 7 % var kun jeger.
- **Skog:** 14 % opplevde beiteskadene som uakseptable.
- **Innmark:** 19 % opplevde beiteskadene som uakseptable.

Opplevde beiteskader på kommunenivå

Innmark

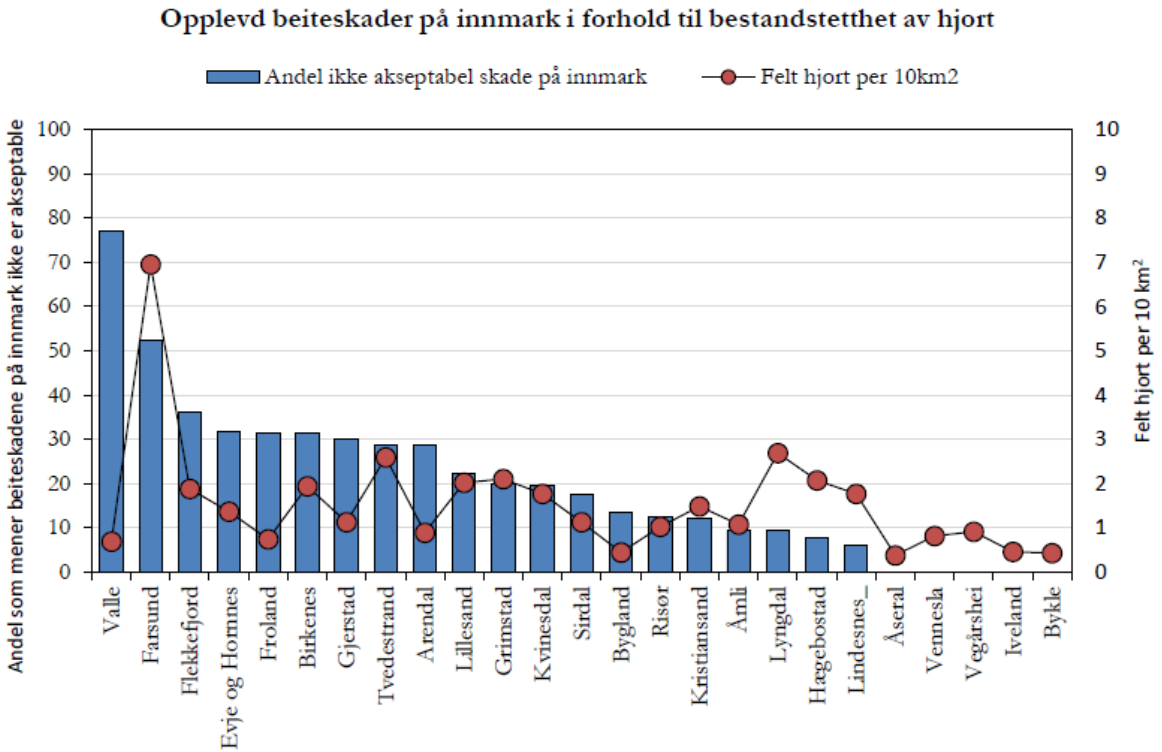

Skog

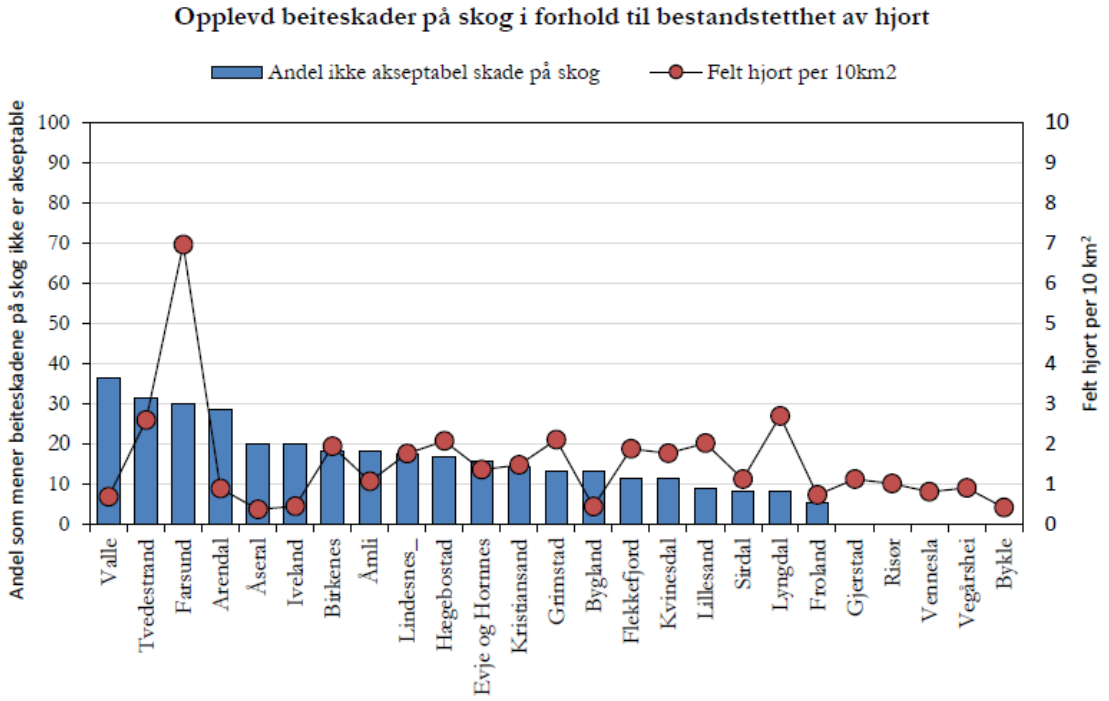

Konklusjon fra FAUN

- Konfliktnivået mellom hjort og beiteskader på skog og innmark i Agder er samlet sett lavt.
- 60 % av respondentene mente at beiteskadene på skog og innmark var akseptable i Agder.
- Omtrent samme andel mente at det ikke var nødvendig å gjøre avbøtende tiltak.
- Konfliktnivået er betydelig høyere i noen av kommunene, særlig langs kysten av fylket.
- Et flertall mente at tettheten av hjort burde reduseres framfor å økes.

Påkjørsler av hjort i Agder

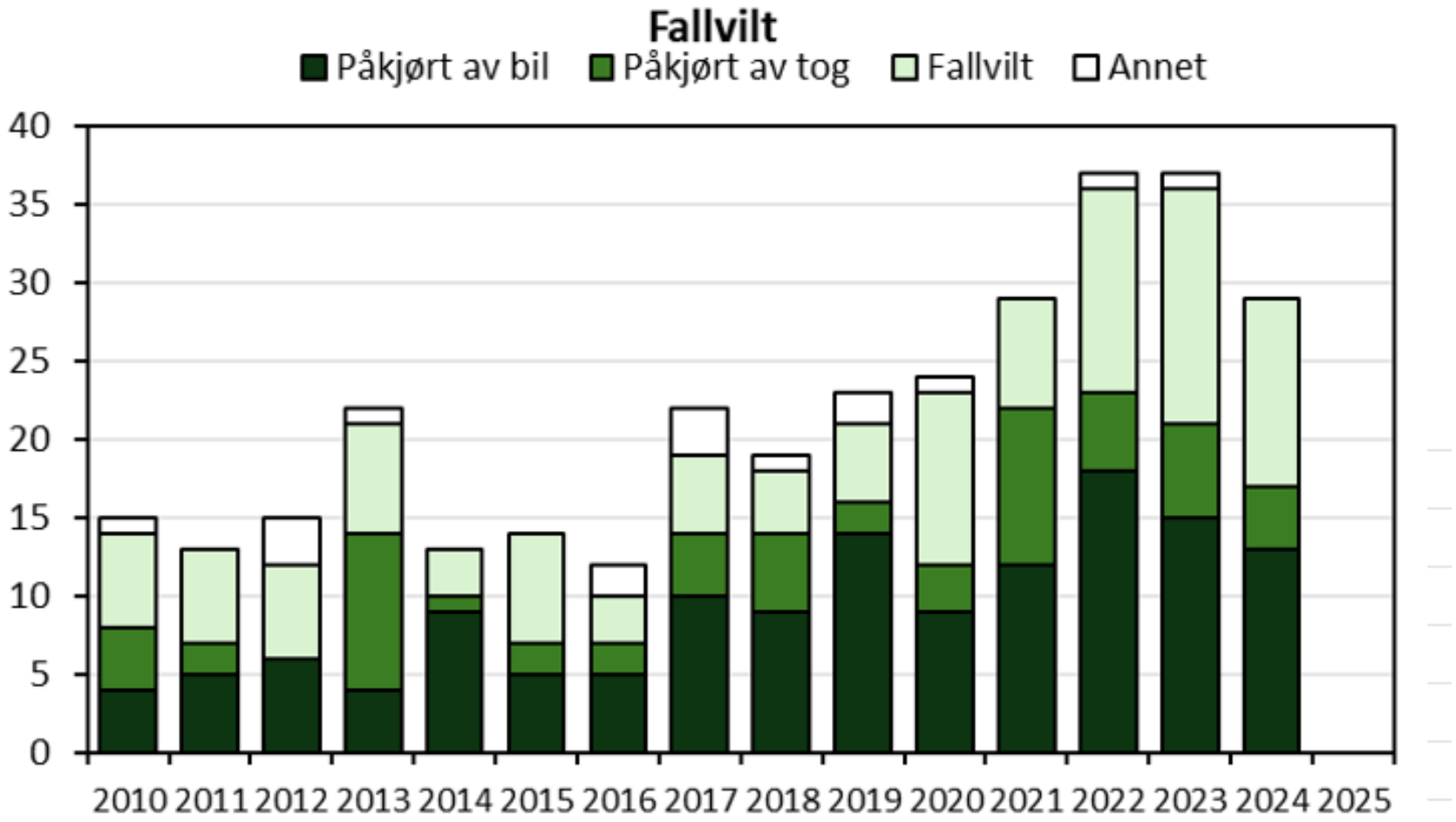

- Annet = skadefelling, felt ulovlig og felt i nødverge.

AGDER fylkeskommune

FAUN: Andelen påkjørsler er mer enn doblet på 15 år, likevel anser vi prosentandelen for konfliktnivået mellom hjort og trafikk som lav per i dag.

Skadefelling av hjort

Felling av hjort på innmark

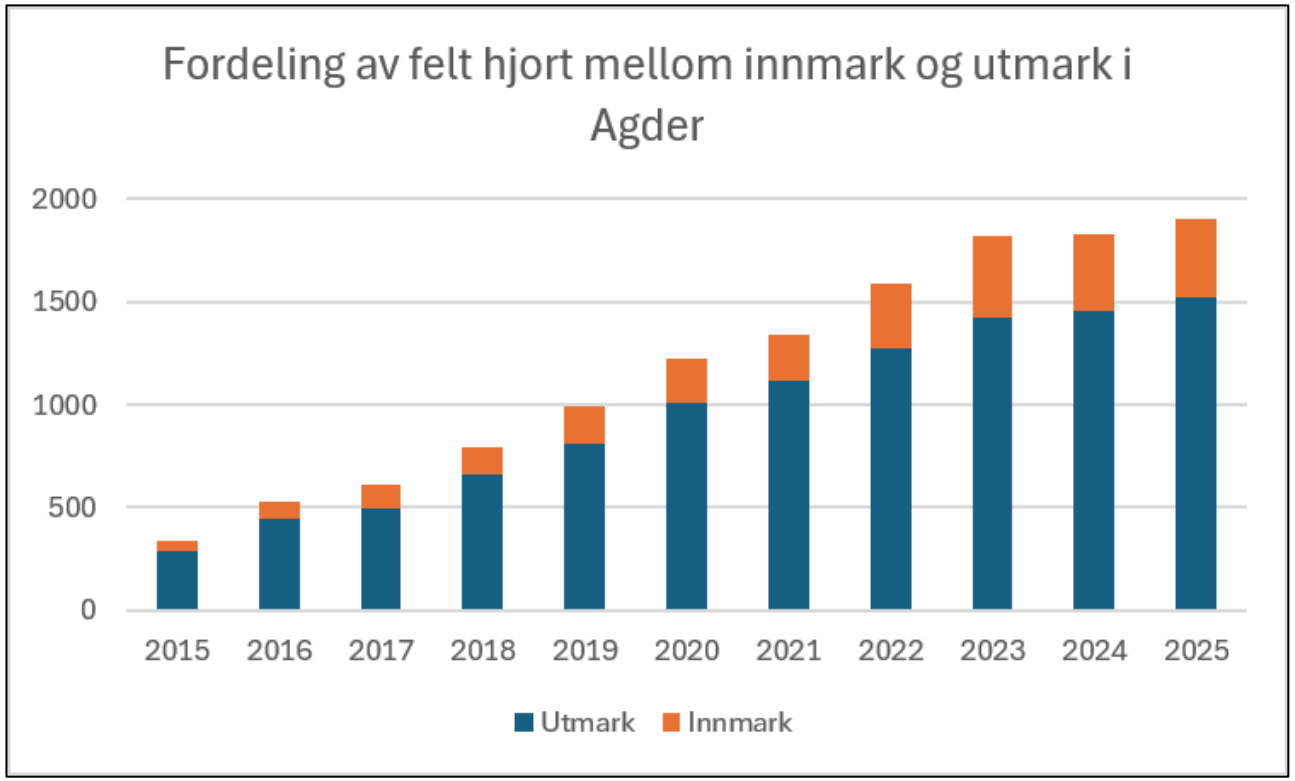

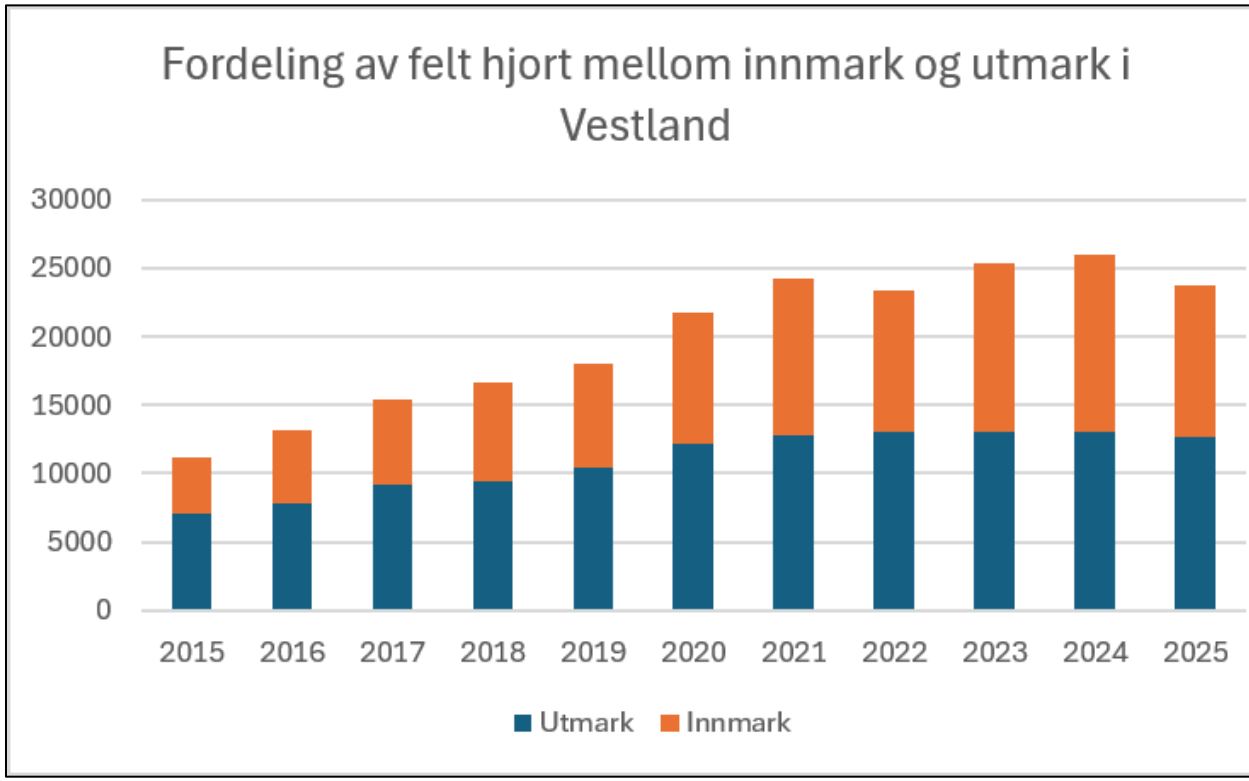

Hva skjer på Vestlandet?

Kommune	Antall felte hjort	Status
Sunnfjord	2373	Lov å jakte hjort med termisk utstyr fra jaktstart, dog kun på innmark.
Kvinnherad	1307	Skal til politisk behandling, administrasjonens innstilling er at det skal være lov. Tidligst klart i oktober.
Alver	1132	Skal legge fram saken for politisk behandling i starten av september.
Orkland	1129	Jobber med temaet, men foreløpig ikke konkludert. Eventuelt forslag skal ut på høring i oktober.
Kinn	1074	Ikke jakt med termiske siktemidler i år.
Bjørnafjorden	1057	Har sendt ut forslag om åpning på høring. Høringsfrist 26.08, ikrafttredelse fra kunngjøring i Norsk Lovtidend (Lovdata.no).
Gulen	1029	Har sendt ut forslag om åpning på høring. Høringsfrist 24.08. Behandles 10.09.
Stad	989	Har sendt ut forslag om åpning på høring. Høringsfrist 19.08. Behandles 10.09.
Stryn	927	Har sendt ut forslag om åpning høring. Eventuell ikrafttredelse er 10.09. Ikke behandlet ennå.
Volda	894	Har sendt ut forslag om åpning på høring. Eventuell ikrafttredelse fra 31.08. Ikke behandlet ennå.

Kilde: Jakt og fiske

Diskusjon

Hvordan gjør vi det i Agder?

Oppsummering: Ingen kommuner i Agder planer om å åpne for termisk pr. nå.